

L'educació còmica

Les equivalències cinema-teatre-vida representada i cinema-literatura són massa òbvies i no cal ara remarcar-les. La fascinació de l'home de lletres davant l'eficàcia narrativa i social del cinema ha produït tota mena d'acostaments. En català, els resultats d'aquest fascinat acostament són, fins ara, ben minsos, potser per una lamentabilíssima manca de frivolitat. Seguí, cinèfil com quasi tots nosaltres, col·laborador literari a *Cartelera Turia*, a més de narrador professional, s'ha decidit a omplir aquest buit.

Comèdia, el mot ja ho diu, va de relacions amoroses, de parelles, embolics i representacions. L'equivalència cinema-realitat de vegades és evident: les estranyes parelles reals pa-

teixen els jocs que, en la ficció, ens fan riure; les transformacions de l'amor filmic influeixen sobre les perilloses relacions viscudes en un sentit sovint degradador: de Godard al desencant, de Wilder a Woody Allen.

Hi ha una altra equivalència més subtil: la comèdia (narrada o filmada) és un gènere amb unes convencions precises, personatges i escenes es creen a partir de situacions rebeldes de detalls «actuals», però fortament estilitzats. El procediment permet de fer una novel·la actualitzada (Café Lisboa, estrenes, gastronomia, Ferran Torrent) dins d'un esquema genèric, un home natge als mestres. Parelles masculines: complicitat; parelles mixtes: conflicte, etcètera. La relació home-dona també alinea la seua

rastellera de convencions, ací bastant tòpiques. Com a *Històries de Filadèlfia* sembla, en principi, que tots els personatges són protagonistes de la trama; només després sabem que hi ha un únic protagonista (masculí en els cas de Seguí) la resta són compar-ses que xuplen pla quan toca. A la novel·la, els altres, sobretot les dones, no passen d'una instrumental ca-

ricatura. Entre Wilder i Allen (per exemple), Seguí tria Allen, no gosa que els ulls de Shirley McLayne miren, també un poc, la comèdia.

Com la majoria dels narradors del país, Seguí patí anys arrere el pas del textualisme i la pretenciositat. Se n'ha deslliurat, ¡enhorabona! Li ha quedat la romanalla de l'excessiva explicitació. Revelar-nos el truc pot ser un recurs més del prestigiatador, comentar-nos el gag abans que es produeca no ho és del còmic, el somris se'ns desangellaria. A banda això, la novel·la és eficaç. Seguí coneix el seu ofici, sap introduir-hi articuladament dosis de suspens, varietat i ironia. Es llegeix seguida, provoca alguna reflexió, més d'un somris participi, i fa la impressió de situar-se per damunt dels productes d'usar i tirar que ens bombardegen. Caldrà augurar-li un final feliç: els camins són, si més no, correctes.

Per la bandera

Passejava jo no fa molts dies, una vesprada havent eixit del cine, per la Rambla de Catalunya, que és lloc amable i de bon passejar. I començà a passar gent que corria, que es desfeia i es reagrupava, gent jove que venia perdent l'alè i cridant visques i muïres. I allí veurieu les sirenes udolant, els cotxes de policia, amb els llums blaus, frenant i grinyolant, els furgons desembarcant guàrdies a grapats, les porres pegant sense descans, la gent caiguda, l'espectacle exemplar. Com en els bons temps antics.

Passà el que havia de passar. La policia espanyola empaïtant catala-

nistes. I és lògic, perquè hi ha una vella tradició no interrompuda. I també és clàssic que els perseguits i apallissats protestassen contra un judici. És un judici on volen condemnar uns xicotets a una pila d'anys per haver cremat una bandera. Més anys que si haguessen foradat un budell al veí, més anys que si haguessen estafat milions, més anys que si haguessen rebentat un ull a la dona, més que si haguessen incendiat un bosc.

El punt de Mira

Es que la bandera era espanyola, ¿comprenen vostés la gravetat del cas? Si vosté crema un bosc, passa molt poc. Si vosté crema una bandera catalana a Madrid, li aplaudiran; si la crema a València, AP i la senyoreta Reyna en faran l'elogi públic. Però espanyola, no. És drap sagrat sobre tots. Val sis anys de presó. Està en la llei. Ho han votat tots. No els fa vergonya.

I creuen que estan fent un país civilitzat, com els altres. Això creuen. I la policia espanyola apallissa catalanistes a la capital de Catalunya. Per la bandera d'Espanya. «*Salve a ti, pabellón de Castilla, / pincelada de sangre y de sol. / Quien no doble ante ti la rodilla / no merece llamarse español.*» Era un vers que, de menut, em feien recitar a escola. És exacte.